

Notaris Fischerhuis

Het Notaris Fischerhuis in Ede heropent vandaag na een ingrijpende restauratie. Galerie Simonis & Buunk betreft het historische notaris-pand met een derde kunsthandel in de Notaris Fischerstraat. De geschiedenis van een bijzonder pand.

door **Quirijn Visscher**

Het Notaris Fischerhuis is een begrip en een symbool in Ede. De heropening vandaag van het grondig gerestaureerde monument, waarvan het oudste deel vermoedelijk van 1790 dateert, voelt in Ede-stad aan als een opsteker. De restauratie is om veel redenen een bijzondere gelegenheid, niet in de minste plaats, omdat het een galerie van het Edese kunsthuis Simonis & Buunk wordt.

Notarissen spelen in de gemeente Ede van oudsher een belangrijke rol. Het zijn vaak lieden van buitenaf. Met name de Lunterse notarissen Dinger en Van den Ham zijn bekend om hun grote invloed op de dorpsgeschiedenis, zo'n honderd jaar geleden. Ook Ede kent invloedrijke notarissen, die uit de familie Fischer.

Jean Charles Fischer vestigt zich in 1819 in het centrum van Ede, vlakbij het toenmalige gemeentehuis. Hij ontpopte zich als een actief lid van de Edese dorpsgemeenschap, onder meer door 37 jaar lang kerkvoogd te zijn van de Oude Kerk.

Verder hielp hij bij het opzetten van een spaarbank. Hij was ook actief bij de vrijwillige brandweer. Zijn zoon en kleinzoon Willem Frederik Jacob senior en junior zouden er tot 1946 een notaris-kantoor aan huis hebben. Junior beijverde zich in de jaren twintig voor het behoud van het historische landschap van Ede. Hij richtte in 1924 de Vereniging Oud-Ede op, een vereniging die nu nog floreert. Zijn dochter Maria-Anna Fischer trouwde met Nicolaas van den Brandhof. Zij ging in het pand naast het Fischerhuis wonen, De Linden. Daar begonnen ze een assurantiekantoor met die naam. In 1961 verhuisde het kantoor naar het Fischerhuis. Sinds 1979 is het pand monumentaal. Het pand kwam in andere handen. Nadien was het Fischerhuis vooral in het nieuws als bouwval dat een opknappert verdient. Zo overlegde wethouder Jaap Modder (PvdA) intussen met eigenaar Van Son over de verloedering. Het mocht niet baten, Van Son vond het onderhoud aan het rijksmonument te duur. De familie Fischer roerde zich: er werd beknipteld op hun erfgoed. Tussen 1991 en 1993 vochten de familie, de eigenaar en de gemeente hun geschil in de media uit. De gemeente Ede nam het heft in handen en kocht het pand in 2002. Nu kon de gemeente zelf een goede eigenaar zoeken. Eerste gegadigde was de Vereniging Oud-Ede, immers door een Fischer opgericht. De vereniging moet als exploitant van het Historisch Museum Ede immers het museum pand verlaten, het stationsgebouw Ede-Centrum. Maar het bestuur voelde weinig voor het te

hokkerige pand. In 2004 kwam galerie Simonis & Buunk in beeld. Een keuze naar het hart van de gemeente, die van de Bospoort nog steeds een authentiek Museumkwartier hoopt te maken.

De naam scheidt nog verwarring. Nazaat W.F.J. Fischer uit Bennekom schreef 26 november 2002 een uitgebreide, verhelderende brief in De Gelderlander over de juiste schrijfwijze. 'Het huis waar ik in 1911 geboren ben, wordt het Fischerhuis genoemd. Een foute spelling, waarop ik ook de gemeente (huiseigenaar) attent heb gemaakt. In 1911 volgde mijn vader Fischer zijn en vader en grootvader op als notaris in Ede. Mijn vader heeft het toen eenvoudige dorps-huis vóór de Eerste Wereldoorlog door zijn vriend - de Delftse hoogleraar in de bouwkunde professor Watjes, laten verbouwen in de vorm die het nu nog heeft. In 1918 of 1919, toen honderd jaar daarvoor J. C. Fischer zich als eerste notaris in dat huis vestigde, heeft mijn vader ter herinnering aan zijn voorvaderen en hemzelf het huis Fischers' Huis genoemd, met de apostrof. Later is gebleken dat zulks taalkundig onjuist is. De naam is veranderd in Fischers Huis, het huis van de drie notarissen Fischer. Fischerhuis betekent het huis van één notaris Fischer, in de verkeerde mening dat mijn vader de Fischer was die het huis naar zichzelf heeft genoemd. Ik ben de enige die deze historie zelf heeft meegemaakt. Ik hoop dat deze vergissing niet meer gemaakt wordt.' Toch opent D66-Kamerlid Alexander Pechtold om twaalf uur het Fischerhuis. Anders zou ook de straatnaam anders moeten.

'Fischerhuis leent zich goed voor exposities'

EDE - Het Fischerhuis is heel geschikt voor het houden van verrassende, kleine presentaties over kunstenaars, stromingen en thema's in de beeldende kunst, stelt de Edese kunsthandel Simonis & Buunk.

Frank Buunk en Mariëtte Simonis hebben bij de inrichting meubels en kleuren uitgezocht die passen bij de Haagse School.

Hun nieuwe kunsthandel, de derde van Simonis & Buunk, opent vandaag met een expositie van Nieuwe Realisten op de eerste verdieping. Achter het Fischerhuis is een beeldentuin ingericht waar de-

ze maand sculpturen zijn te bewonderen van Jos Dirix, Theo Niermeijer en Carel Vissér.

Het gerestaureerde Notaris Fischerhuis moet een plek worden waar volgens de kunsthandel de negentiende- en twintigste-eeuwse kunststromingen elkaar treffen.

De openingstentoonstelling *In Ede staat een huis* loopt tot en met 19 mei. Simonis & Buunk is van dinsdag tot en met zondag geopend tussen elf en vijf uur. Op Hemelvaartsdag en maandagen blijven de deuren gesloten.

Ede en de Gro(o)testraat

- ▶ Ede kent meer Grotestraten.
- ▶ De huidige Notaris Fischerstraat heet tot het jaar 1949 de Grootestraat. Het gemeentebestuur vernoemt de straat dat jaar naar het notariessgeslacht Fischer dat zich hard voor de Edese gemeenschap heeft ingespannen.
- ▶ De huidige Grotestraat tussen de Molenstraat en de Bospoort heette aanvankelijk de Bospoortstraat. Het is Grotestraat genoemd in de hoop dat de uitstraling van de Grotestraat-winkelstraat zich tot over de Molenstraat zou uitstrekken. Die wens is nooit echt uitgekomen.
- ▶ De Bospoort moet nu een authentieke Edese wijk worden.

